

avstrijske cesarice Marije Terezije. Ob sodelovanju PD Podpeč – Pre-serje, Geodetske uprave RS, Od-delka za geodezijo Fakultete za gradbeništvo in geodezijo ter pod pokroviteljstvom Zveze geodetov Slovenije je Ljubljansko geodetsko društvo leta 1994 tam postavilo ličen pomnik. Lansko jesen so ob njegovi desetletnici organizirali več spominskih in strokovnih prireditiv. Mednarodnega strokovnega srečanja z naslovom »Geodetska izmera – obeti in realnost« se je udeležilo več kot 70 strokovnjakov, še več pa strokovnega predavanja z naslovom Novi izzivi izobraževanja na področju geodezije in geoinformatike. Velika množica slovenskih geodetov in planincev pa se je udeležila spominskega srečanja na Krimu s sklepno pogostitvijo vseh udeležencev, ki jo je pripravil izanski župan Janez Cimperman. S predstavitevno publikacijo pa je društvo seznanilo najširšo javnost z zgodovinsko-kulturnim pomenom krimske točke.

Ciril Velkovrh

PD Metlika v letu 2004

Za nekatere preveč, za druge premalo zapolnjeni program pohodov se je za metliške planince začel s tradicionalnim novoletnim pohodom iz Jugorja na Trdinov vrh 2. januarja. Nadaljevali smo z lahkimi zimskimi pohodi po domačih gričih in gorah Gorenjske. Izvedli smo čistilno akcijo Metlika-Krašnji vrh, delovno akcijo – obnovevte markacij po domačih planinskih poteh -, postavili smo brvi čez studenec pri Jordanu na Gorjancih in čez hudournik Sušico med Grabovcem in Bušinjno vasjo. Akcij so se udeležili tudi štirje markacisti, ki so v tem letu opravljali pripravništvo. 1. maja smo pripravili tradicionalni pohod in srečanje planincev PD Metlika ter preostalih občanov občine Metlika na Krašnjem vrhu. Ker smo ta dan praznovali tudi vstop Slovenije v EU, smo ob tej prilo-

žnosti skupaj z Občino Metlika organizirali proslavo z razvitjem evropske zastave, ki sta se je udeležila tudi predstavnik države Rado Genorio in podpredsednik PZS Adi Vidmajer. S tem pohodom in prireditvijo smo se pridružili tudi vseslovenski planinski akciji Od Prekmurja do Primorja. Naše društvo je dodatno proslavilo članstvo Slovenije v EU s prvim vzponom naših članov na vrh Evrope – Mont Blanc. Vreme je bilo letos zelo muhasto, zato je odpadlo nekaj pohodov. Kljub temu je bilo opravljenih 17 tur in pohodov, ki se jih je udeležilo veliko pohodnikov. Število obiskov naših članov v gorah bi bilo še večje, če bi organiziranim pohodom prištele še pohode članov, ki gredo v gore sami ali v manjših skupinah. Kljub slabemu vremenu smo pridno delali tudi na Krašnjem vrhu, na katerem društvo ureja svojo planinsko postojanko. Pripravili smo les za razširitev brunarice, naredili izkop in zgradili zbiralnik vode ter postavili temelje za zabojnik. Transport zabojnika so s helikopterjem izvedli pripadniki Slovenske vojske in gorski reševalci. Iskreno se jim zahvaljujemo in upamo, da se bomo še večkrat zbrali na Krašnjem vrhu in obujali spomine na njihovo pomoč ter večno prijateljstvo.

Stanko Bajuk

Zoran Jerin (1925-2005)

»Kdor ubije monala, svetega ptiča Himalaje, ga bogovi kaznuje-

jo z nemirom, da se bo moral vedno znova, do smrti, vračati tja ...« Zoran Jerin je slišal to prerokbo, ko je na svoji prvi odpravi v Himalajo – na Trisul leta 1960 – skoraj ponevedoma ustrelil tega mavričnega fazana.

In petnajst let pozneje, na svojem zadnjem himalajskem potovanju, ko je nekje pod vrhovi Ganeša odklonil menihov dar, sveto kovinsko kobro, spet ni storil prav: »... nemiren boš blodil po teh dolinah in gorah in si želel, da bi še kdaj srečal človeka, ki bi ti dal sveto kačo ...«

Slovenski himalajzem je črpal moč iz želja in sposobnosti alpinistov, Zoran Jerin pa je bil tisti, ki je cilje postavil v čas in prostor, to pomeni, da je preštudiral literaturo, poiskal zemljevide in naredil načrt poti. Goro samo je prepustil alpinistom, bil je kronist, skrben zapisovalec, mnenje ali nasvet pa je izrekel le na prošnjo ali vprašanje. Z njim sem bil leta 1965 na prvi odpravi na Kangbačen. Že na začetku je manjkalo denarja in štirje prostovoljci so v izhodiščnem mestecu Daranu čakali, ali bo iz domovine prišel denar in nam bodo lahko sledili, ali denarja ne bo in se bodo vrnili domov. Zoran je bil med njimi – celo najbolje je ocenil, kdo lahko ostane in kdo naj gre naprej. Pri drugi odpravi na isto goro – leta 1974 – mi je, povsem zelenemu vodji, veliko pomagal v džungli k-tmandujske birokracije in mi po potrebi »držal roko« še vse do baze tabora in prvi teden dela na gori. Nato je odšel proti tibetanski meji odkrivati neznane kraje, a tudi zatočišča za tibetanske upornike, kadar jih je kitajska vojska sledovala.

Novinar pač! Novinar, a tudi tehnik. Plovba po reki Tamur je bila njegova zamisel. Ni sicer šlo za bambusovim splavom za vso odpravo s tovari vred (kdo bi pa pripravil teden dni za graditev splava?), a športna etapa na zračnih blazinah (in pod njimi) po dvajsetkilometrnem odseku divje reke je uspela in utonil ni nihče. O Himalaji in ljudeh je zvedel in vedel ve-

liko več kot drugi. Ni nosil sebe po deželi, dežela se je vpijala vanj. Azijsko miren je več poslušal kot govoril, a kar naprej pisal v dnevnik in na papirčke, zvečer pa tipkal in tipkal Himalajski dnevnik in članke za Delo in TT. Bil je dejaven član odprave in zmerno odmaknjen novinar, hkrati pa najboljši kronist in poročevalec, kar so jih imele naše odprave.

»In nekega leta in nekega dne spet strmiš v isto goro. Spet riješ v mehki sneg, pa se ti zaradi spominov zdi trši kot nekoč. Spet piješ šerpovski čaj. Mar je res slajši kot v davnih dneh? Popotnik se je spet vrnil k nasprotni mu gori in ta mu je zdaj kot star, dober znanec. Odbila ga je nekoč in spet zvalila k sebi. Tako, kot počno s fanti lepotic. Saj še nismo povedali, kako lepa je ta srhljiva gora. Tako lepa, da zavrnjeni fantje sanjajo o njej.«

Tako je zapisal duh druge odprave na Kangbačen, ki je šla popravljat pomanjkljivost prve - vzpon na glavni vrh. In težo vodenja velike odprave je začutil takole: »Nikoli ne bo noben vodja povedal vseh svojih občutkov v mesecu dolgi bitki za Everest, v kateri je breme zmage sicer prijetnejše od bremena poraza, ni pa nič manj težko ...«

Petnajst let je bilo med njegovo prvo in zadnjo potjo v Himalajo. Vsa odprava na Trisul je leta 1960 potovala z ladjo, do vrnitve je minilo skoraj pet mesecev. Bolj kot ta odprava pa je bil za Zoranovo obzorje in za nadaljnjo smer slovenskega himalajizma pomemben pohod, ki sta ga z Alešem Kunaverjem opravila pozimi 1962/63 od Katmanduja do Darjeelingu po taktat še brezcestnem vzhodnem Nepal. Takrat so se zarisali stvarni in za tiste čase tudi fantazijski cilji prihodnosti: Kangbačen, južna stena Lotseja, Everest, Kangčendzenga. To je bil prvi živi stik Slovencev z visoko Himalajo. Tretjič je bil v Himalaji na odpravi Kangbačen leta 1965, četrtrič na Anapurno II leta 1969 in petič leta 1972 na prvi odpravi v južno steno Makaluja. Leta 1974 je spremljal

drugo odpravo na Kangbačen, a je moral predčasno nazaj, ker mu niso odobrili dopusta. Zadnjič je bil tam jeseni 1975, na samotnem pohodu z »večnim« spremljevalcem šerpo Pembo Gjalzenom. Lok skozi Langtang in Ganeš Himalajo je bil zanj konec pohodov in začetek izpovedi: »Himalaja, rad te imam!« Podaril mi jo je ob odpravi na Everest: »Tonetu - sahabu v spomin na dneve, ko sva skupaj imela rada Himalajo - Zoran - sahab.«

Imela sva jo rada in jo še imava. In vem, da kljub prerokbam Tvoj duh ne blodi po Himalaji, pač pa se mirno kot jutranje meglice dotika njenih pobočij in dviga k sončnim vrhovom.

Zoran Jerin se je rodil 13. februarja 1925 v Celju in umrl 6. februarja 2005 v Ljubljani. Študiral je strojništvo, a se je že leta 1952 posvetil novinarstvu, najprej pri Poletu, nato pri Slovenskem poročevalcu in Delu. Bil je urednik Tedenske tribune (TT), Tiska za mladino in razvedrilo in Radarja. Napisal je knjigi Vzhodno od Katmanduja (MK 1965) in Himalaja, rad te imam (MK 1978), kot soavtor pa je sodeloval pri knjigah Makalu (MK 1974), Kangbačen (MK 1976), Na vrh sveta (MK 1979) ter Letalstvo in Slovenci II (ZB 1990). Pri PZS je bil v letih 1963-2005 član komisije za odprave v tuja gorstva.

Tone Škarja
(poobjava iz Dela 14. 2. 2005)

Av gust Delavec (1918 - 2005)

*Niso suhé nam priját'ljem očí, ko
se spómnnimo tebe
ino predràgih s tebjó tvoje
ljubézni daróv.
Seme, ki tí zasejal si ga, že gre v
klasje veselo,
nam in za nami dokaj vnuókom
obeta sadú.*

(France Prešeren)

V naročje svojih gora se je vrnil Avgust Delavec, Mojstrančan, po domače Gustl, pomemben steber slovenskega planinstva, kot tak

znan vsej slovenski planinski srenji pa tudi mnogim izza meje. Usojeno mu je, da bo skupaj z Aljažem in Jugom in svojimi rojaki in vrstniki gorskimi vodniki in reševalci počival na Dovjem iz oči v oči s Triglavom, ki mu je bil - prav kakor oni - vdan podložnik in vnet častilec.

Bil je, kot mu je bilo splošno priznано, rojen pod najbolj pravim priimkom, kar jih premore slovenski seznam. Ta priimek je namreč izpolnil do zadnjega odtenka njegovega pomena. Zaradi njega bi se naš spomin na šestinosemdesletnika lahko ponašal s starogrškim izrekom, da »mlad umrje, kogar ljubijo bogovi«. Kdor namreč v delovnem poletu izpolni svoje življenje do zadnjega diha, ta ostaja mlad in svež in rodoviten ne glede na koledarska leta. Še več: prerašča v ideal človeka, ki je na sebi uresničil modrost življenja.

V soboto mu je postalo slabo, izgubil je ravnotežje, zdravnik, ki je prihital, ni našel leka za korenino, ki se je sicer znala vse življenje sama zdraviti. Kot da je hudobni demon pretrgal dotok moči, ki ga je zmeraj znala črpati iz Zlatorogovih zakladov. Nenadoma ni bilo več sonca, nič več jurišnega naleta na vrhove in njihovih daljnih obzorij. V torek se je Gustl poslovil.

Pripadal je generaciji, ki ji glede možnosti izobraževanja ni bilo z rožicami poslano. A to ga ni ovi-